

Piłka nożna i UEFA Euro 2020

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Zainteresowanie piłką nożną i transmisjami z Euro 2020	1
Czego oczekujemy od polskiej reprezentacji na UEFA Euro 2020.....	5
Kto wygra Euro 2020	8
Akceptacja dla wielkich imprez sportowych w czasie pandemii.....	9

W dniu 11 czerwca, z rocznym poślizgiem spowodowanym pandemią COVID-19, rozpoczęły się organizowane przez Unię Europejskich Związków Piłkarskich (UEFA) Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej mężczyzn (Euro 2020). Ten najważniejszy turniej piłki nożnej na naszym kontynencie przyciąga uwagę nie tylko kibiców futbolu. Po raz czwarty zainteresowanie Polaków tymi rozgrywkami dodatkowo wzmacniane jest udziałem polskiej drużyny, która dopiero trzeci raz w historii z sukcesem przeszła eliminacje do tego turnieju (w 2012 roku braliśmy udział w mistrzostwach jako ich współgospodarze). W badaniu rozpoczętym jeszcze przed inauguracją turnieju, a częściowo realizowanym w trakcie pierwszego tygodnia rozgrywek¹, zapytaliśmy Polaków o zainteresowanie piłką nożną, telewizyjnymi transmisjami z Euro 2020 oraz o ocenę szans polskiej reprezentacji w tych mistrzostwach i przewidywania dotyczące zwycięzcy turnieju. Interesował nas także stosunek Polaków do organizacji tego typu imprez w czasie pandemii.

ZAINTERESOWANIE PIŁKĄ NOŻNĄ I TRANSMISJAMI Z EURO 2020

Stosunek do piłki nożnej dzieli dorosłych Polaków na niemal dwie równoliczne grupy, choć nieco więcej osób deklaruje brak zainteresowania tą dyscypliną sportu, niż jest nią zainteresowanych (51% wobec 48%).

Zainteresowanie piłką nożną jest obecnie mniejsze niż w czerwcu 2018 roku², tuż przed rozpoczęciem Mundialu w Rosji, ale zbliżone do deklarowanego przed mistrzostwami Europy w 2016 roku³. Warto też zaznaczyć, iż w porównaniu z 2018 rokiem przybyło przede wszystkim badanych, którzy deklarują, iż w ogóle nie interesują się piłką nożną (wzrost z 24% do 34%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (373) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadającym od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadającym od CBOS.

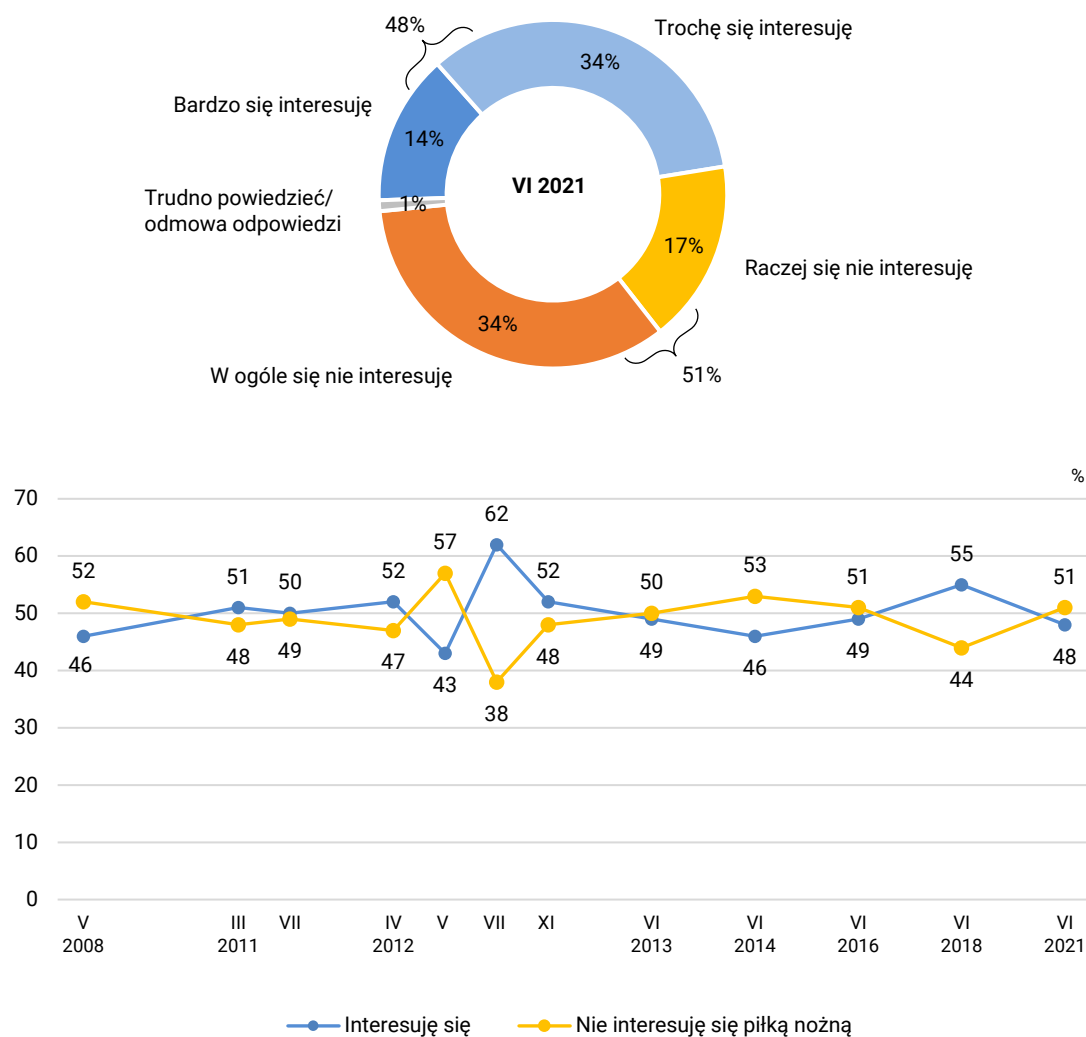
We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 7 do 17 czerwca 2021 roku na próbie liczącej 1218 osób (w tym: 60,8% metodą CAPI, 26,7% – CATI i 12,6% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

² Zob. komunikat CBOS „Przed mundialem w Rosji: zainteresowanie piłką nożną i ocena PZPN”, lipiec 2018 (oprac. B. Badora).

³ Zob. komunikat CBOS „UEFA Euro 2016”, czerwiec 2016 (oprac. B. Badora).

RYS. 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, interesuje się Pan(i) piłką nożną?

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

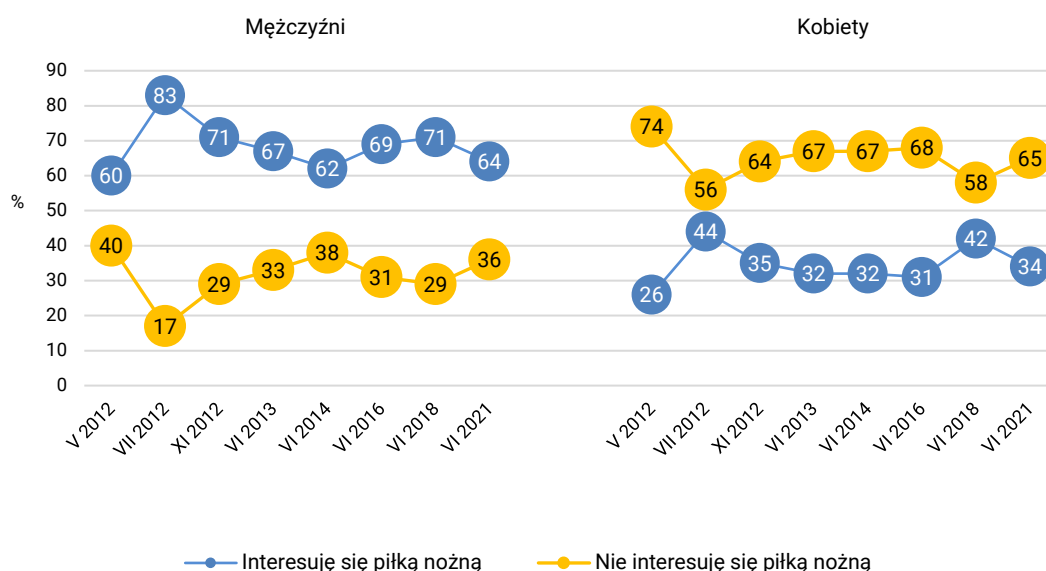
TABELA 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, interesuje się Pan(i) piłką nożną?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	V 2008	III 2011	VII 2011	IV 2012	V 2012	VII 2012	XI 2012	VI 2013	VI 2014	VI 2016	VI 2018	VI 2021
	w procentach											
Bardzo się interesuję	18	16	15	15	14	21	14	13	13	15	16	14
Trochę się interesuję	28	35	35	37	29	41	38	36	33	34	39	34
Raczej się nie interesuję	15	19	18	20	17	17	21	19	17	19	20	17
W ogóle się nie interesuję	37	29	31	27	40	21	27	31	36	32	24	34
Trudno powiedzieć	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1

Cechą społeczno-demograficzną niezmiennie najsilniej różnicującą poziom zainteresowania piłką nożną wśród dorosłych Polaków⁴ jest płeć badanych (zob. tabelę aneksową 1). Obecnie zainteresowanie nią deklaruje 64% mężczyzn i 34% kobiet. Odnotowany w tym roku znaczący spadek zainteresowania futbolem wśród Polaków w porównaniu z czerwcem 2018 roku dotyczy zarówno mężczyzn (spadek o 7 punktów procentowych), jak i kobiet (spadek o 8 punktów). W efekcie poziom zainteresowania piłką nożną wśród pań jest zbliżony do notowanego w okresie od listopada 2012 roku (po Euro 2012) do czerwca 2016 (przed Euro 2016), natomiast w przypadku mężczyzn mamy do czynienia z jednym z najniższych dotąd notowanych przez nas poziomów zainteresowania tą dyscypliną sportu. Warto przypomnieć, iż w okresie od maja 2008 roku zainteresowanie piłką nożną Polacy najczęściej deklarowali w lipcu 2012 roku (w trakcie rozgrywanego w Polsce i na Ukrainie UEFA Euro 2012).

CBOS

RYS. 2. Czy, ogólnie rzecz biorąc, interesuje się Pan(i) piłką nożną?

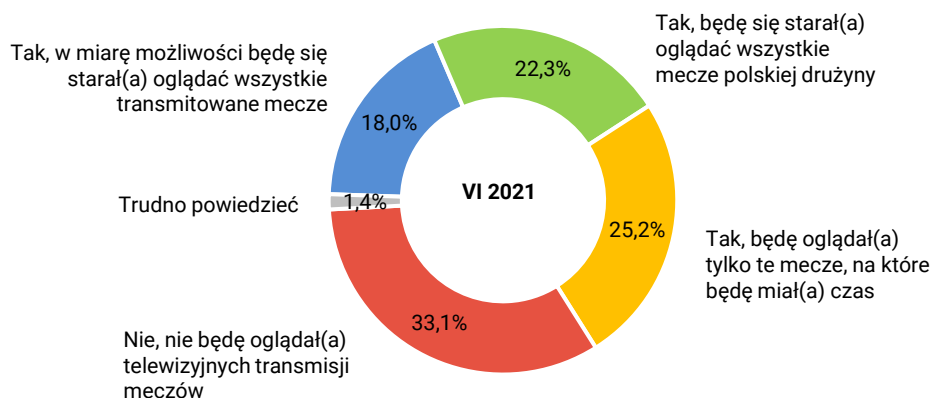

Z deklaracji badanych wynika, iż telewizyjne transmisje meczów z piłkarskich mistrzostw Europy UEFA Euro 2020 cieszą się większym zainteresowaniem niż sama dyscyplina sportu. Przynajmniej niektóre mecze zamierza oglądać dwie trzecie (66%) dorosłych Polaków, a blisko jedna piąta (18%) planuje w miarę możliwości oglądać wszystkie transmisje.

⁴ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

CBOS

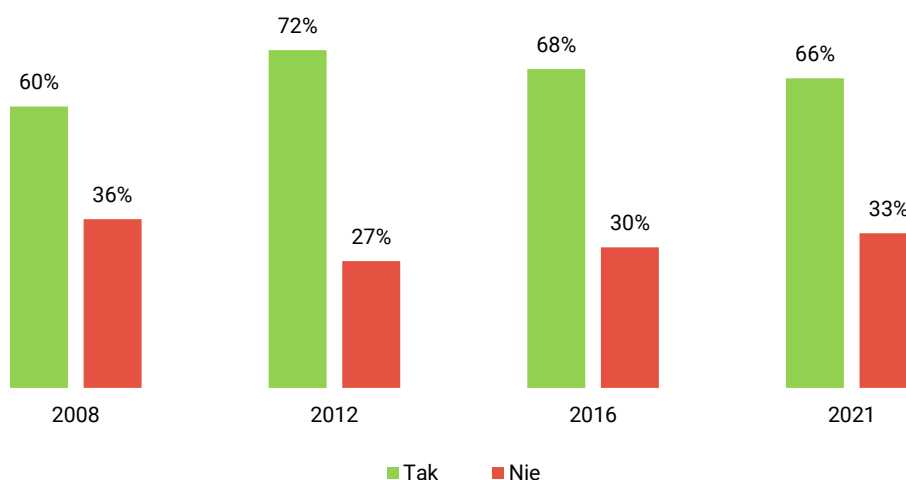
RYS. 3. Czy będzie Pan(i) oglądał(a) telewizyjne transmisje meczów z piłkarskich mistrzostw Europy?

Zainteresowanie telewizyjnymi transmisjami z UEFA Euro 2020 jest minimalnie mniejsze niż poprzednią edycją tego turnieju i wyraźnie mniejsze niż rozgrywanym w Polsce i na Ukrainie Euro 2012. Transmisje zamierza oglądać jednak więcej Polaków niż w 2008 roku, kiedy to polska reprezentacja po raz pierwszy uczestniczyła w tych rozgrywkach. W porównaniu z Euro 2016 wyraźnie zmniejszyła się grupa deklarujących, że będą starali się obejrzeć wszystkie mecze (spadek z 23% do 18%), a minimalnie (po 1 punkcie procentowym) przybyło zainteresowanych wyłącznie meczami polskiej drużyny lub deklarujących oglądanie tylko tych meczów, na które będą mieli czas.

CBOS

RYS. 4. Czy będzie Pan(i) oglądał(a) telewizyjne transmisje meczów z piłkarskich mistrzostw Europy?

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Co oczywiste, zainteresowanie transmisjami z UEFA Euro 2020 wypływa przede wszystkim z zainteresowania piłką nożną – im jest ono większe, tym częściej badani deklarują, iż w miarę możliwości zamierzają oglądać wszystkie transmisje (do 71% wśród bardzo zainteresowanych piłką nożną). Zamiar oglądania przynajmniej niektórych transmisji z Euro 2020 zadeklarowała też zdecydowana większość ankietowanych twierdzących, że raczej się tą dyscypliną sportu nie interesują (72% w tej grupie), natomiast wśród respondentów w ogóle niezainteresowanych futbolem wybrane transmisje planował obejrzeć co piąty (20%).

TABELA 2

Czy będzie Pan(i) oglądał(a) telewizyjne transmisje meczów z piłkarskich mistrzostw Europy?*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, interesuje się Pan(i) piłką nożną?*			
	Bardzo się interesuję piłką nożną	Trochę się interesuję piłką nożną	Raczej się nie interesuję piłką nożną	W ogóle się nie interesuję piłką nożną
	procentowanie w kolumnach			
Tak, w miarę możliwości będę się starał(a) oglądać wszystkie transmitowane mecze	71	21	6	0
Tak, będę się starał(a) oglądać wszystkie mecze polskiej drużyny	19	37	28	6
Tak, będę oglądał(a) tylko te mecze, na które będę miał(a) czas	11	36	38	14
Nie, nie będę oglądał(a) telewizyjnych transmisji meczów	0	5	28	80

* Wyłączono odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

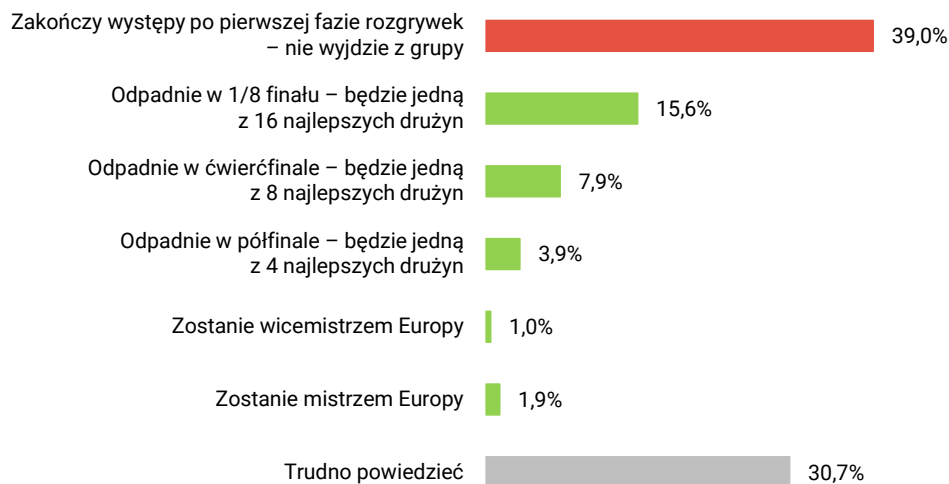
Spośród zmiennych społeczno-demograficznych zainteresowanie transmisjami z Euro 2020 – tak jak i zainteresowanie piłką nożną ogólnie – związane jest przede wszystkim z płcią badanych. Co prawda, zarówno wśród kobiet, jak i wśród mężczyzn większość deklaruje zamiar oglądania przynajmniej niektórych transmisji (odpowiednio 54% i 78%), jednak śledzenie wszystkich transmitowanych rozgrywek ma w planach aż 29% mężczyzn i tylko 8% kobiet. Całkowity brak zainteresowania tymi transmisjami deklaruje natomiast ponad dwukrotnie więcej kobiet niż mężczyzn (44% wobec 21%) – zob. tabelę aneksową 2. Warto jednak dodać, iż spadek deklarowanego zainteresowania transmisjami z piłkarskiego Euro 2020 w porównaniu z poprzednią edycją tego turnieju odnotowaliśmy właśnie wśród mężczyzn (spadek z 84% w 2016 roku do 78% obecnie).

CZEGO OCZEKUJEMY OD POLSKIEJ REPREZENTACJI NA UEFA EURO 2020

Blisko dwie piąte badanych (39,0%) pytanych jeszcze przed rozpoczęciem turnieju lub w trakcie pierwszego tygodnia rozgrywek uważało, że polska reprezentacja zakończy występy na UEFA Euro 2020 po pierwszej fazie rozgrywek, a jedynie 30,3% respondentów spodziewało się, że nasza narodowa drużyna wyjdzie z grupy. W finale tej imprezy widziało ją zaledwie 2,9% ankietowanych.

CBOS

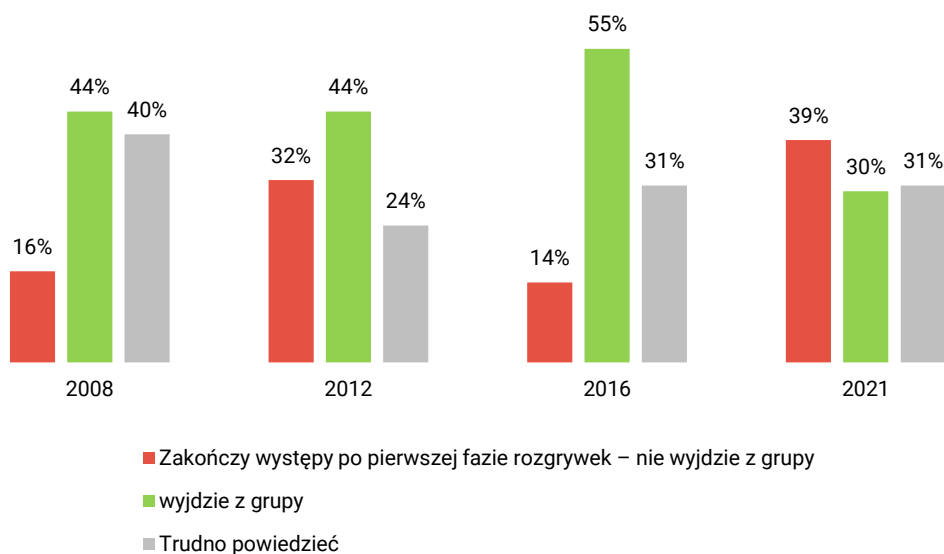
RYS. 5. Jaki, Pana(i) zdaniem, wynik osiągnie polska reprezentacja na piłkarskich mistrzostwach Europy Euro 2020?

Przegrana w pierwszym meczu z teoretycznie najsłabszym grupowym przeciwnikiem najprawdopodobniej wpłynęła na oczekiwania kibiców wobec polskiej reprezentacji na piłkarskich mistrzostwach Europy, gdyż okazały się one najmniej optymistyczne w historii udziału Polaków w tych turniejach.

CBOS

RYS. 6. Jaki, Pana(i) zdaniem, wynik osiągnie polska reprezentacja na piłkarskich mistrzostwach Europy Euro 2020?

Ocena szans polskiej reprezentacji na Euro 2020 wiąże się z deklarowanym poziomem zainteresowania piłką nożną, przy czym im większe zainteresowanie, tym więcej badanych miało wyrobioną opinię na ten temat. Mimo iż we wszystkich wyróżnionych grupach najczęściej wyrażano przekonanie, iż polska reprezentacja zakończy występy na tym turnieju po pierwszej fazie rozgrywek, to najczęściej przekonani, iż nie wyjdzie ona z grupy, byli respondenci deklarujący, że raczej nie interesują się piłką nożną (45%). Ponadto nieco bardziej optymistyczni w swych przewidywaniach byli badani umiarkowanie zainteresowani piłką nożną niż ci, którzy deklarują bardzo duże zainteresowanie tą dyscypliną sportu. W szczególności co dwudziesty (5%) umiarkowanie zainteresowany futbolem przewidywał, że Polska zagra w finale Euro 2020, a 3% typowało naszą narodową drużynę na mistrza Europy, natomiast w grupie bardzo zainteresowanych było ich odpowiednio tylko 2% i 1%. Podobnie było też z typowaniem dotyczącym półfinałów – odpowiednio 12% i 6% wskazywało, że polska reprezentacja dotrze do tej fazy rozgrywek.

TABELA 3

Jaki, Pana(i) zdaniem, wynik osiągnie polska reprezentacja na piłkarskich mistrzostwach Europy?	Czy, ogólnie rzecz biorąc, interesuje się Pan(i) piłką nożną?*			
	Bardzo się interesuję	Trochę się interesuję	Raczej się nie interesuję	W ogóle się nie interesuję
	procentowanie w kolumnach			
Zakończy występy po pierwszej fazie rozgrywek – nie wyjdzie z grupy	43	42	45	31
Odpadnie w 1/8 finału – będzie jedną z 16 najlepszych drużyn	31	18	14	8
Odpadnie w ćwierćfinale – będzie jedną z 8 najlepszych drużyn	11	10	9	4
Odpadnie w półfinale – będzie jedną z 4 najlepszych drużyn	4	7	0	2
Zostanie wicemistrzem Europy	1	2	0	0
Zostanie mistrzem Europy	1	3	3	1
Trudno powiedzieć	9	16	29	55

* Wyłączono odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Choć kobiety znacznie częściej niż mężczyźni nie potrafią ocenić szans Polskiej reprezentacji na tegorocznych piłkarskich mistrzostwach Europy (41% wobec 19%), to minimalnie częściej niż mężczyźni widzą Polską drużynę w półfinale Euro 2020 (zob. tabelę aneksową 3). Ponadto szanse na wyjście naszej drużyny z grupy częściej niż pozostali dostrzegają badani najmłodszy (40% w grupie wiekowej 18–24 lata). Opinie w tej kwestii różnicuje też wykształcenie, przy czym najwięcej pesymistów jest wśród osób z wykształceniem wyższym, spośród których ponad połowa (51%) uważa, że polska reprezentacja zakończy występy na Euro 2020 po pierwszej fazie rozgrywek – nie wyjdzie z grupy.

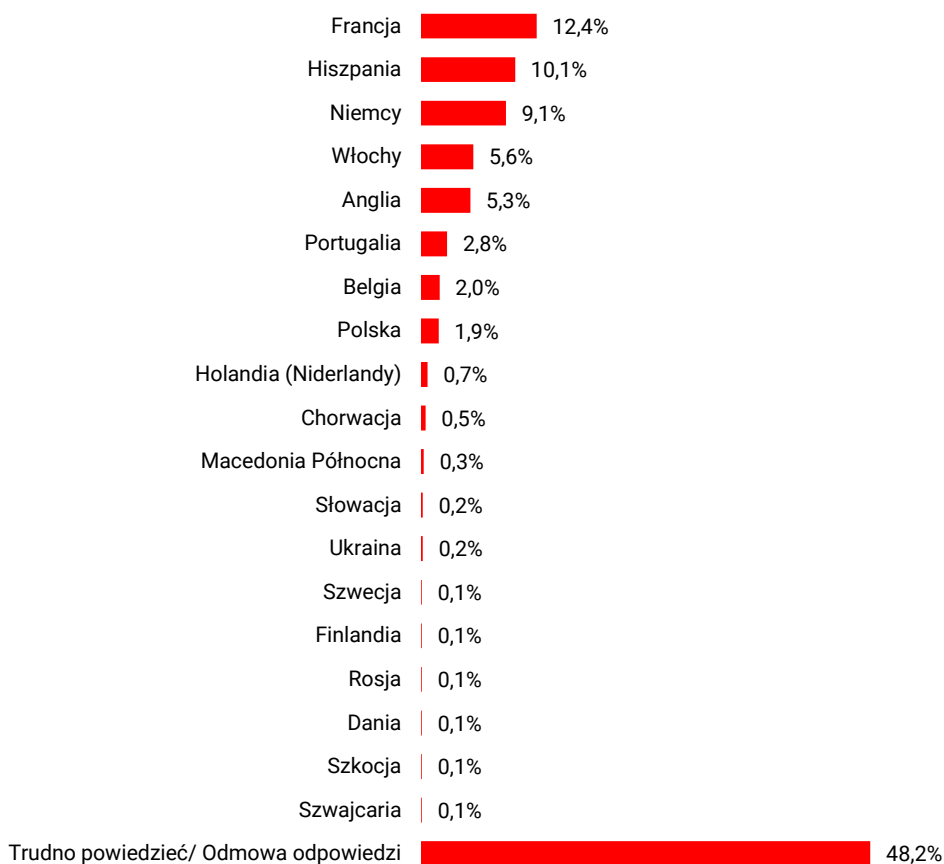
KTO WYGRA EURO 2020

Wszystkim badanym, niezależnie od tego, czy interesują się piłką nożną czy też nie, zadaliśmy pytanie otwarte, o to, kto – ich zdaniem – zostanie w tym roku Mistrzem Europy w tej dyscyplinie (można było wymienić tylko jedną drużynę). Od odpowiedzi na to pytanie uchyliła się blisko połowa respondentów (48,2%). Odpowiedzi pozostałych pozwoliły jednak na wyłonienie wyraźnej czołówki faworytów. Najwięcej osób w roli zwycięzcy UEFA Euro 2020 widzi aktualnych mistrzów świata, czyli drużynę Francji (12,4%), ale tylko nieznacznie mniej wskazuje Hiszpanię (10,1%), a jeszcze mniej daje szansę Niemcom (9,1%).

Czołowce faworytów wyraźnie ustępują w opinii Polaków Włochy i Anglia, które wytypowało odpowiednio 5,6% i 5,3% badanych. Jeszcze mniej respondentów w roli tegorocznych mistrzów Europy widzi Portugalię (2,8%), Belgię (2,0%) lub Polskę (1,9%). Zupełnie sporadycznie w tym kontekście wymieniano Holandię (0,7%), Chorwację (0,5%), Macedonię Północną (0,3%), Słowację (0,2%), Ukrainę (0,2%), a także Szwecję, Finlandię, Rosję, Danię, Szkocję i Szwajcarię (po 0,1%). Ponadto po jednej osobie wskazało Austrię i Czechy, a nikt nie dawał szans Turcji, Walii i Węgrom.

CBOS

RYS. 7. Jak Pan(i) przewiduje, która drużyna zostanie zwycięzcą tegorocznych piłkarskich mistrzostw Europy?*

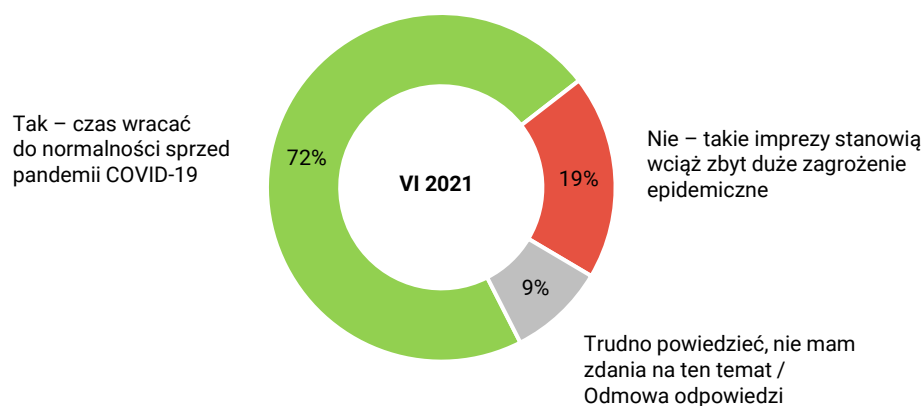
* Uwzględniono tylko drużyny wymienione przez co najmniej 0,1% badanych (pominięto Austrię i Czechy)

AKCEPTACJA DLA WIELKICH IMPREZ SPORTOWYCH W CZASIE PANDEMII

Euro 2020 odbywa się z różnymi pandemicznymi ograniczeniami swobody podróżowania przez kibiców i limitami widowni na stadionach. Protesty społeczne w Japonii budzi decyzja o przeprowadzeniu w lipcu i sierpniu, zaplanowanych pierwotnie na ubiegły rok, Letnich Igrzysk Olimpijskich. W związku z tym zapytaliśmy respondentów, czy, ich zadaniem, tego lata w ogóle powinny się odbywać takie międzynarodowe imprezy sportowe. Blisko trzy czwarte (72%) dorosłych Polaków jest zdania, że czas pod tym względem wracać do normalności sprzed pandemii COVID-19, natomiast niemal jedna piąta (19%) uważa, że jeszcze nie pora na takie imprezy, gdyż stanowią one wciąż zbyt duże zagrożenie epidemiczne. Co jedenasty pytany (9%) nie ma w tej kwestii zdania.

CBOS

RYS. 8. Czy, Pana(i) zdaniem, tego lata powinny się odbywać wielkie międzynarodowe imprezy sportowe, jak np. Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej czy Letnie Igrzyska Olimpijskie w Tokio?

Wielozmiennowe analizy statystyczne⁵ wskazują, iż zmienną najbardziej różnicującą opinie badanych w tej kwestii jest wiek. Bardziej ostrożne są osoby starsze, ale nawet w grupie wiekowej 65+ większość (58%) jest za powrotem tego lata wielkich imprez sportowych. Najczęściej zwolennikami powrotu do normalności sprzed pandemii COVID-19 są respondenci najmłodsi (88% w grupie wiekowej 18–24 lata). Ponadto znacznie częściej za powrotem wielkich imprez sportowych opowiadają się mężczyźni niż kobiety (77% wobec 66%), natomiast kobiety znacznie częściej niż mężczyźni wyrażają przekonanie, że takie imprezy stanowią wciąż zbyt duże zagrożenie epidemiczne (23% wobec 14%) – zob. tabelę aneksową 4.

⁵ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

Co oczywiste, zwolennikami powrotu wielkich imprez sportowych najczęściej są fani sportu. Świadczą o tym odpowiedzi badanych deklarujących bardzo duże zainteresowanie piłką nożną, spośród których 88% opowiada się za tym, aby tego lata mogły się one odbywać, a tylko 9% uważa je jeszcze za zbyt duże zagrożenie epidemiczne.

TABELA 4

Czy, Pana(i) zdaniem, tego lata powinny się odbywać wielkie międzynarodowe imprezy sportowe, jak np. Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej czy Letnie Igrzyska Olimpijskie w Tokio?	Czy, ogólnie rzecz biorąc, interesuje się Pan(i) piłką nożną?*			
	Bardzo się interesuję piłką nożną	Trochę się interesuję piłką nożną	Raczej się nie interesuję piłką nożną	W ogóle się nie interesuję piłką nożną
	procentowanie w kolumnach			
Tak – czas wracać do normalności sprzed pandemii COVID-19	88	70	73	65
Nie – takie imprezy stanowią wciąż zbyt duże zagrożenie epidemiczne	9	21	17	22
Trudno powiedzieć, nie mam zdania na ten temat/ Odmowa odpowiedzi	3	9	10	12

* Wyłączono odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Z deklaracji badanych wynika, iż telewizyjne transmisje meczów z piłkarskich mistrzostw Europy UEFA Euro 2020 cieszą się większym zainteresowaniem niż sama dyscyplina sportu – dwie trzecie dorosłych Polaków (66%) zamierza oglądać przynajmniej niektóre mecze w turnieju.

Oczekiwania kibiców wobec polskiej reprezentacji na piłkarskich mistrzostwach Europy okazały się najmniej optymistyczne w historii udziału Polaków w tych turniejach – tylko 30% respondentów oceniło, że wyjdzie ona z grupy. Na zwycięzcę Euro 2020 najczęściej typowani są Francuzi (12%). Polskę w roli piłkarskiego mistrza Europy widzi zaledwie 1,9% badanych.

Opracowała

Barbara Badora